ШОҚАН УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ КӨКШЕТАУ УНИВЕРСИТЕТІ

«Педагогика адам туралы ғылым жүйесінде»

Орындаған: М.Д.Т

Жоспар

1. Педагогика тәрбие туралы ғылым.
2. Я.А.Коменскидің педагогикаға сіңірген еңбегі;
3. Педагоґика категориялары, Педагогиканың салаық таралары;
4. Педагогиканың зерттейтін негізгі проблемасы

Педагогика тәрбие туралы ғылым.

- *Педагогика* өзінің атауын гректің ***баланы жетектеуші*** деген сөзінен алған.
- Алғашқысында сөз құл қожаның баласын мектепке жетектеп апарушы дегенді білдірсе, кейін келе ол *тәрбие туралы ғылымның* аты ретінде қалды.

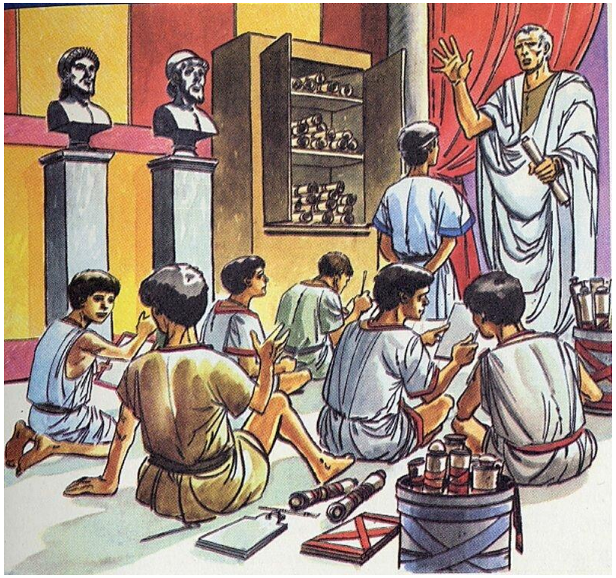

Педагогиканың пайда болуы қоғамның жас ұрпақты тәрбиелеудің тиімді жолын табу мақсатынан және де өндірісті дамыту талабынан туған.

- ***Тәрбие-*** қоғамның кейінгі ұрпақтарда өзін қайта көрсетумен байланысты атқаратын негізгі қызметтерінің бірі.

Әрбір келешек ұрпақтың қоғамдағы орнын табуы ен алдымен өткен ұрпақтардың жинаған әлеуметтік тәжірибесін меңгеру деген сөз.

Өсіп келе жатқан балалардың әлеуметтік тәжірибені игеруі үшін – делдал- **ұстаз, мұғалім** керек

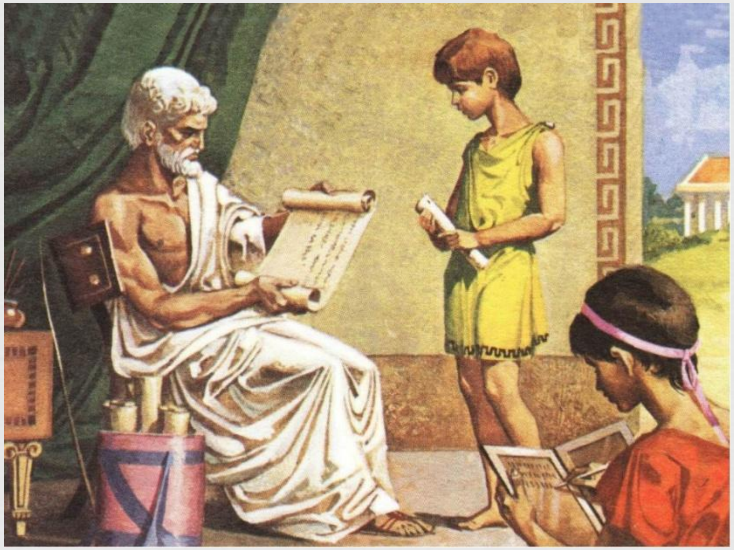

- **Педагогика** — қоғам мен табиғаттың теңдесуін, өмірге қанағаттандыруда толық белсенді шығармашылық, рухани байлығына көмек беру, ***адамды тәрбиелеуді зерттейтін ғылым.***

Ғылыми педагогика XVII ғ II жарт пайда болды (ғылыми-педагогикалық жұмыстар мен жаппай мектептер) Бұл жаңалықтар чех педагогі **Я.А. Коменский** атымен байланысты. Ол оқушылардың жүріс-тұрыс ережелерін, **«Ұлы дидактика»** атты еңбегін жазды.

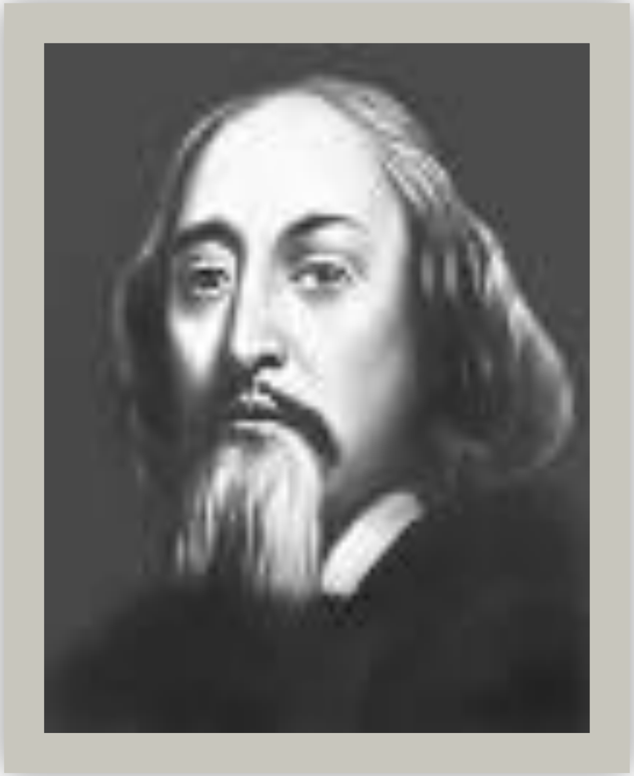

Ян Амос Коменский
(1592-1670)

Чех елінің белгілі ойшылы, педагог. Схоластикалық оқу жүйесіне қарсы шықты.

Негізгі еңбектері:

«Тілдер мен барлық ғылымдардың ашық есігі», «Ұлы дидактика», «Адамзат істерін түзету туралы жалпы кеңес», «Суреттердегі сезіммен қабылданатын заттардың әлемі», «Аналық мектеп», «Жақсы ұйымдастырылған мектептің заңдары».

- Педагогиканы философиядан алып, оның ғылым ретінде қалыптасуына үлкен үлес қосқан.

- Оқытудың ең негізгі және ұтымды түрі *сыныптық-сабақтық жүйе* деп белгілеген.
  - «Ұлы дидактика» еңбегінің авторы;
  - Оқу материалын оқушыларға түсінікті етіп баяндау үшін өте қажетті дидактикалық принциптерді *(көрнекілік, жүйелілік, біріздiлік)* ұсынды;
  - Оқытудың төмендегідей кезеңдерін береді: *автопсия* (өзбетті бақылау); *автопраксия* (практикалық әрекет); *автохрессия* (меңгерілген білім мен іскерлікті қолдану); *автолексия* (өз еңбегінің нәтижесін әңгімелеу іскерлігі); сондай-ақ, білім беру кезеңінің адамның жасына сәйкестігі.

•Я.А.Коменскийдің педагогикалық идеяларының мәні мынада:

- *жалпы мен ерекшенің, тұтастық пен жеке бөліктердің, даму мен тәрбиенің, білім берудің қоғамдық жүйесімен тұтастай жеке тұлғаның табиғи да баяу еркін дамуының, дербес және қоғамдық дамудың бірлігі;*
- *тәрбиенің үш құрамдас бөлігі: ғылыми білім алу, адамгершілік тәрбиесі, діни тәрбие;*
- *жеке тұлғаның жан-жақты дамуы;*
- *адам - табиғаттың перзенті, сондықтан барлық педагогикалық құралдар адамның табиғатына сәйкес болуы қажет.*
- *табиғатты, адамды және оның іс-әрекетін басқаратын басты принциптердің бірлігін мойындауы;*
- *Білім беру мен оқытудың оқушылардың жас ерекшелігіне сәйкес жүруін, жеке пәндердің өмірмен байланысты салыстырмалы әдістермен оқытылуын талап етті;*

Джон Локк
(1632-1704жж)

Джон Локк (1632-1704) **-** ағылшын философы, әрі ағартушысы
Негізгі еңбектері: "Тәрбие туралы ойлар"
Тәрбие теориясына басты назар аударды.
Тәрбие мақсаты - білімді, іскер, өз ісіне сенімді, адамгершілігі мол «джентельмен» тәрбиелеу.

*Баланы **«таза тақтаға»** теңеді; бала – не жазғың келсе соны жазуға болатын «ақ тақта» сияқты тап-таза.*

- ***Локк бойынша тәрбие идеалы*** – джентльмен – жоғары білімді және іскер адам. Әрине бұл жоғары деңгейдегі ортадан шыққан, үйге шақырылған мұғалімдер мен тәрбиешілерден тәрбие мен білім алған адам. Джентльмен – адамдармен қарым-қатынаста ерекше, іскер адамдардың сапаларын меңгерген адам. Осы ерекшеліктер XVIII-XXғ. батыстық тәрбие-білім беру дәстүрлері негізіне айналған.
- Джентльменді тәрбиелеу процесі бірнеше кезеңдерден тұрады және оның өзіне тән құрылымдық ерекшеліктері де бар: дене тәрбиесі – мінез бен ерікті дамытады; адамгершілік тәрбиесі – жақсы қылықтарды қалыптастырады; еңбек тәрбиесі; оқуға, білім алуға деген қызығушылық. Ең басты тәрбие құралы үлгі көрсету, еңбек, өсіп келе жаиткан адамның ортасы. Бұл жүйе тәрбиеленушілердің дербес ерекшеліктерін ескеруге, оны дамытуға, адамды дербес адам ретінде қалыптастыруға бағытталған.

Арнайы ұйымдасқан, мақсатты және басқарылатын, мұғалімдер мен оқушылардың өзара әсерлесу процесі.

↑

Оқыту процесінде адамзаттың жинақталған білім, білік, дағдыларын меңгерту, ойлау тәсілдерін дамыту жүйесі.

←

- **Тәрбие**
- **Білім беру**
- **Оқыту**

→

Тұлғаны мақсатты және ұйымдасқан түрде қалыптастыру процесі.

Педагогика ғылымдарының жүйесіне

ПЕДАГОГИКА

жалпы педагогика

педагогикамен білім берудің тарихы

салалық педагогика

жасерекшелік педагогикасы

корекциялық педагогика

мектепке дейінгі педагогика

салыстырмалы педагогика

кәсіби педагогика

жеке пәндер әдістемесі

әлеуметтік педагогика

Педагогиканың салалық таraулары

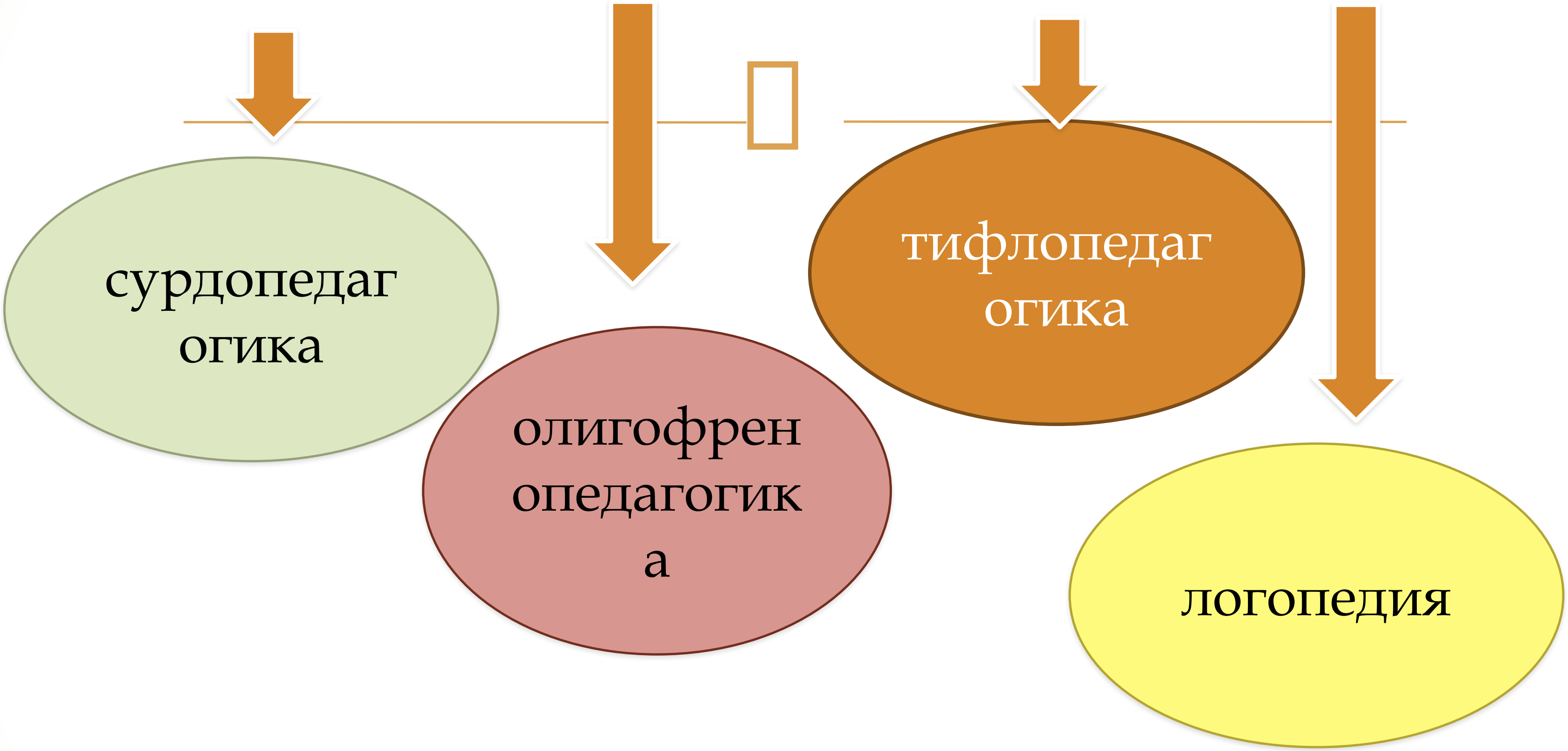

Әскери педагогика атқаратындарды әскерге шақыру мамандықты игергендер мен офицерлер тәрбиелік заңдылықтарын зерттейді.

әр түрлі рангтағы әскери қызмет жасындағылардан бастап әскери құрамының тәрбиелік іс әрекеттерінің

Педагогиканың зерттейтін негізгі проблемасы

Педагогика зерттейтін негзгі теориялық проблемаларды бөліп қарастыруға мүмкіндік береді. Ондай проблемалардың қатарына кіретіндер:

жеке адамның арнайы ұйымдастырылған тәрбие жағдайында дамуы және қалыптасуының мән – мағынасы мен заңдылықтарын зерттеу

тәрбиенің мақсатын анықтау

тәрбие тәсілдерін зерттеу

тәрбиенің мазмұнын белгілеу

Қорытынды

- *Педагогика* -адамзат ғылымының ең ежелгі және қоғам дамуының ажырамас саласы болып табылады.

- **Себебі**:педагогикалық білім ұғымы ұрпақты білімге дайындау немесе тәрбиелеу мен байланысты адам әрекетінің ерекше аймағына кіреді.